

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1114

Vragen van het lid **Wuite** (D66) aan de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Minister van Infrastructuur en Waterstaat over *het artikel «Veerdienst Saba/Statia gestrand door blunderende ministeries»* (ingezonden 15 november 2021).

Antwoord van Staatssecretaris **Knops** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), mede namens de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, de Minister van Defensie en de Staatssecretaris van Financiën (ontvangen 15 december 2021). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 1001.

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht «Veerdienst Saba/Statia gestrand door blunderende ministeries»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u bevestigen dat de veerdienst niet op de geplande datum van start is kunnen gaan omdat de Douane en/of de Koninklijke Marechaussee de benodigde personele inzet niet, onvoldoende en/of te laat hebben voorbereid?

Antwoord 2

In de zomer van 2021 is de aanbestedingsprocedure gestart voor de veerdienst, waarbij 1 november 2021 in eerste instantie als streefdatum is gesteld voor de start van de veerdienst. Door verlenging van de aanbestedingstermijn op verzoek van de deelnemende partijen moest de streefdatum van de start echter worden bijgesteld naar 14 november 2021. Bovendien hadden de openbare lichamen meer tijd nodig om enkele ontbrekende veiligheidscertificaten te regelen.

Het definitieve vaarschema kon daarnaast pas na de aanbestedingsprocedure worden opgesteld. De Koninklijke Marechaussee (hierna KMar) en de Douane Caribisch Nederland zijn op 7 oktober 2021 geïnformeerd over het vaar-

¹ Dossier Koninkrijksrelaties, 10 november 2021, <https://dossierkoninkrijksrelaties.nl/2021/11/10/veerdienst-saba-statia-gestrand-door-blunderende-ministeries/>

schema en dat kon daarom pas op dat moment met hen worden besproken. De veerdienst is inmiddels in goed overleg tussen alle betrokken partijen per 1 december 2021 van start gegaan conform het voorgenomen vaarschema.

Vraag 3

Heeft er tussen de betrokken ministeries ter voorbereiding op de start van de veerdienst afstemming plaatsgevonden en waaruit bestond deze?

Antwoord 3

Ja, vanaf begin 2021 hebben de Ministeries van Infrastructuur en Waterstaat, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Economische Zaken en Klimaat onderling, alsook met de openbare lichamen van Saba en Sint Eustatius gesproken over de uitvoering van het project en de implementatie van de nieuwe veerdienst. De projectgroep veerdienst Saba/Sint Eustatius, bestaand uit vertegenwoordigers van de openbare lichamen Saba en Sint Eustatius en ingehuurd externe experts, is verantwoordelijk voor de uitvoering van het project en heeft betrokkenen op de hoogte gehouden van de voortgang van het project. De leden van de projectgroep veerdienst Saba/Sint Eustatius hebben in april 2021 contact gehad met de Ministeries van Defensie en Financiën over het voornemen voor de nog in te stellen veerdienstverbinding op de bovenwindse eilanden. Na succesvolle afronding van de aanbestedingsprocedure kon het definitieve vaarschema worden opgesteld en zijn ook de Ministeries van Defensie en Financiën in oktober 2021 betrokken ter afstemming over het vaarschema vanuit hun taken voor het grenstoezicht.

Vraag 4

Hoe heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties invulling gegeven aan zijn rol als coördinerend ministerie?

Antwoord 4

De aanbesteding is uitgevoerd door de openbare lichamen van Saba en Sint Eustatius. Eind oktober ontving het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de eerste signalen van vertraging van de beoogde startdatum van 14 november 2021. Vanuit de coördinerende rol heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties overleg geïnitieerd met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat om dit op te lossen en is de waarnemend Rijksvertegenwoordiger/directeur RCN betrokken in het gesprek over de uitvoering lokaal.

Vraag 5

Hoe verklaart u dat er vanuit de Rijksdienst Caribisch Nederland, waarin de betrokken diensten zijn vertegenwoordigend, niet eerder actie is ondernomen? Wat is de rol van de waarnemend Rijksvertegenwoordiger in deze geweest?

Antwoord 5

Er was niet eerder aanleiding om actie te ondernemen. Na het opstellen van het definitieve vaarschema door de projectgroep veerdienst Saba/Sint Eustatius in oktober 2021 werd duidelijk dat de verdere voorbereiding niet voor 1 november 2021 kon worden afgerond. De waarnemend Rijksvertegenwoordiger heeft, zodra de problemen gesignaleerd werden en hier de mogelijkheid voor was, overleg gevoerd met het hoofd operaties van de KMar en de directeur van Douane Caribisch Nederland om de analyse scherp te krijgen en aldus bijgedragen aan de gezamenlijke oplossing.

Vraag 6

Deelt u de mening dat de door de diensten gedane suggestie de vaartijden aan te passen aan de werktijden van de diensten geen oplossing biedt en de door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat beschikbaar gestelde twee miljoen euro alleen doel treft als sprake is van een betaalbaar alternatief voor de hoge vliegtarieven door een zogeheten dagrandservice te realiseren?

Antwoord 6

Het is van essentieel belang dat Caribisch Nederland goed bereikbaar is en dat reisschemas ten behoeve van intereilandelijk vervoer worden gehanteerd die het beste werken voor de lokale bevolking en het toerisme goed

bedienen. Dat is nu niet het geval; ticketprijzen voor lucht- en zeevervoer zijn hoog en de frequentie van verbindingen beperkt. Inwoners zijn voor werk, zorg, onderwijs en inkopen echter afhankelijk van vervoer naar naastgelegen eilanden. Daarnaast heeft de lokale economie baat bij eilanden die goed bereikt kunnen worden, zowel voor import van goederen als voor het toerisme.

Om de bereikbaarheid van Saba en Sint Eustatius te verbeteren dienen zowel de verbinding via de lucht als over zee gewaarborgd te worden. Vervoer via de lucht en via de zee vullen elkaar aan, maar zondermeer kan niet worden gesteld dat zeevervoer een alternatief is voor luchtvervoer. Dat komt omdat de reistijd van vervoer per veerboot substantieel langer is dan de reistijd van vervoer per vliegtuig. Wanneer inwoners vanwege onderwijs of een medisch bezoek naar Sint Maarten moeten reizen, heeft zo'n langere reistijd gevolgen voor het leven op Saba en Sint Eustatius. Daarnaast kan een overtocht met de veerdienst mogelijk niet altijd plaatsvinden vanwege slechte weeromstandigheden. Ik deel de zorgen van uw Kamer omtrent de hoge ticketprijzen voor luchtvervoer dan ook.

Vraag 7

Bent u bereid alles in het werk te stellen om de veerdienst alsnog per 1 december of zo mogelijk eerder van start te laten gaan en welke stappen gaat u daarvoor ondernemen?

Antwoord 7

De veerdienst is inmiddels in goed overleg met alle partijen per 1 december 2021 van start gegaan conform het voorgenomen vaarschema.

Vraag 8

Kunt u, gezien de urgentie, deze vragen zo spoedig mogelijk beantwoorden?

Antwoord 8

Ja.